

Onderwerp: Begroting 2025 – 2028 gemeente
Schiermonnikoog

Schiermonnikoog,
22 oktober 2024

Aan de Gemeenteraad

Onderwerp

Begroting 2025

Inleiding.

Voor u ligt de begroting van de gemeente Schiermonnikoog voor de jaren 2025-2028. In de begroting leest u de plannen van het college van burgemeester en wethouders en waar het geld naartoe gaat. Voor het jaar 2025 gaat het om een begroting van 13 miljoen euro. De exploitatie van de begroting is voor 2025 éénmalig bijna € 2 miljoen hoger dan normaal, omdat in 2025 de PAW-bijdrage zal worden ontvangen. Hiertegenover staat dan ook een geprognosticeerde uitgave van hetzelfde bedrag.

In de Nota Financieel Kader van 2024-2028 (NFK) staan de uitgangspunten voor deze begroting. In de begroting werken we dit verder uit. Net als in de NFK presenteren we een meerjarenbegroting met vanaf 2026 een bijsturingsopgave. Dit houdt in dat we onze plannen kunnen betalen als het lukt om de komende jaren bij te sturen op onze baten en lasten. Zo kunnen we samen met uw raad en de eilander gemeenschap blijven werken aan de leefbaarheid, de voorzieningen en een goede dienstverlening. Met elkaar, transparant en waar mogelijk van onderop gaan we enthousiast verder aan het werk voor ons mooie eiland en haar inwoners.

Gemeente Schiermonnikoog is financieel gezond en we voeren vele plannen uit. Dit levert zichtbaar resultaat op in onze gemeente. Schiermonnikoog ontwikkelt zich in vele opzichten. We houden koers en gaan door met het realiseren van onze ambities uit het coalitieakkoord “Omsjain nooi ineeuwr en feurút!” (Omkijken naar elkaar en vooruit!) en het college uitvoeringsprogramma. Voor de verder realisatie van het coalitieakkoord presenteren we u een solide begroting, waarin onze plannen zijn uitgewerkt.

We werken intensief samen met de andere Waddeneilanden onder de noemer van de Gemeenschappelijke Regeling de Waddeneilanden. In februari 2023 is door het rijk de regiodeal toegekend. Deze regeling maakt het mogelijk om de komende jaren gezamenlijk projecten tot uitvoering te brengen die de leefbaarheid op de eilanden versterken. Vanuit de regiodeal is reeds 1 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de realisatie van het LOC dat in 2025 wordt opgeleverd.

Naast de GR de Waddeneilanden werken we intensief samen met de Veiligheidsregio Fryslân, Fryske Utfieringstsjinst Milieu en Omjouwing (FUMO), Sociaal Domein Fryslân (SDF) en onderhouden we nauwe contacten met andere samenwerkingspartners, zoals de gemeente Leeuwarden, de gemeenten Noardeast-Fryslan, het Nationaal Park, Natuurmonumenten, Wetterskip Fryslân, en vele anderen.

In de begroting treft u per programma een beschrijving van de financiële bestemmingen. Wij lichten er hier onder een aantal uit.

Ten behoeve van de uitvoering van diverse programma's wordt gedacht aan een participatieve aanpak. Daarom zullen wij in 2025 samenhangend participatiebeleid opstellen.

In 2025 zal het lokaal preventieakkoord in uitvoering komen. Vanuit het rijk is een subsidie toegekend waarmee we in onze gemeente kunnen werken aan het bevorderen van welzijn en gezondheidspreventie.

Op 20 juni 2024 is het bestuursakkoord getekend voor het bevorderen van het leefklimaat van diverse kustgemeenten. Voor Schiermonnikoog is hiervoor 10 miljoen inclusief BTW beschikbaar gesteld en 0,9 miljoen voor capaciteit om de projecten te realiseren.

Voor het professionaliseren van de organisatie is een koersdocument opgesteld, dat in 2025 gaat resulteren in een toekomstgerichte personeelsplanning en een ontwikkelagenda voor de organisatie. Er zal in 2025 een visie op de dienstverlening worden opgeleverd en een onderzoek naar de uitvoeringskracht van de gemeente Schiermonnikoog.

Financieel beeld

De voorliggende meerjarenbegroting 2025 – 2028 sluit voor de jaarschijf 2025. Er is sprake van een eenmalige tegenvaller, welke verderop in deze brief wordt toegelicht onder inning toeristenbelasting.

De jaarschijven 2026 (het Ravijnjaar) en verder sluiten met een negatief saldo. Het oplopend tekort wordt vooral veroorzaakt door een sterke korting op de algemene uitkering.

In de komende tijd zal moeten worden gezocht naar een oplossing om te komen tot een sluitende meerjarenraming. De eerste ideeën hiervoor zijn verderop in deze brief genoemd.

Het financieel beeld.

Resultaat	2025	2026	2027	2028
Resultaat	145.000	-/-151.000	-/-412.000	-/-377.000

Nog niet verwerkte voordelen:

Rentevoordeel*	70.000	70.000	70.000	70.000
Verminderde Afschrijving**	<u>40.000</u>	<u>40.000</u>	<u>40.000</u>	<u>40.000</u>
Resultaat	145.000	-/- 41.000	-/-302.000	-/-267.000

*Rentevoordeel:

-In de begroting is rekening gehouden met het aantrekken van geldleningen. Verwacht wordt dat er € 2 miljoen minder moet worden aangetrokken dan werd voorzien.

** Verminderde afschrijving:

-De Regiodeal draagt € 1 miljoen bij aan de investering op het LOC. Deze bijdrage moet worden verminderd op de afschrijvingslast en geeft een voordeel van € 20.000 per jaar.

-De Financiële verordening van de gemeente Schiermonnikoog geeft de mogelijkheid om

rekening te houden met de restwaarde van gebouwen. Vooralsnog wordt rekening gehouden met een restwaarde van € 1 miljoen, hetgeen een voordeel oplevert van € 20.000 per jaar.

Het huidige bovengenoemde resultaat wijkt af van de resultaten zoals die bij de Nota Financieel Kader 2025 - 2028 is geschetst. Deze afwijkingen worden verderop toegelicht.

	2025	2026	2027
Resultaat conform huidige begroting	145.000	-/- 151.000	-/- 377.000
Resultaat conform NFK 2025-2028	<u>-/- 50.000</u>	<u>-/- 563.000</u>	<u>-/- 497.000</u>
Vershil	195.000	412.000	120.000

De belangrijkste verschillen zijn:

Rente	30.000	30.000	30.000
Dividend	20.000	20.000	20.000
Algemene uitkering	140.000	300.000	110.000
Overige	<u>5.000</u>	<u>42.000</u>	<u>-/-40.000</u>
	195.000	412.000	120.000

Toelichting:

Rente: Het totaal toe te rekenen rente aan de taakvelden bedraagt € 307.459, wat neerkomt op 1,67%. Werkelijk wordt 1.53% aan rente toegerekend aan de taakvelden. Op het taakveld treasury ontstaat daardoor een positief renteresultaat van € 30.000 ontstaat.

Dividend: Er wordt rekening gehouden met een hogere dividenduitkering van o.m. de B.N.G.

Algemene uitkering: De Algemene uitkering (zie bijlage 5a) een bijgesteld effect aan.

Overige: Er zijn nog diverse kleine aanpassingen geweest die een positief dan wel negatief effect hebben.

Innen toeristenbelasting

Naast eerdergenoemde tekorten zien wij een éénmalige tegenvaller op toeristenbelasting.

Door Wagborg is aangekondigd dat het heffingssysteem niet eerder dan 2026 kan worden ingevoerd. Omdat in de begroting voor 2025 al rekening was gehouden met een meeropbrengst zal deze éénmalige tegenvaller moeten worden opgevangen. De extra opbrengsten en daarbij behorende lasten zijn:

Toeristenbelasting extra verhoging	445.610
Controlekosten	<u>160.000</u> -/-
Restant nog te dekken	285.610

Voor het restant nog te dekken bedrag van € 285.610 wordt dit bedrag éénmalig uit de algemene reserve gehaald, waardoor er dekking ontstaat voor 2025. De algemene reserve kan in de komende jaren weer worden aangevuld door de toeristenbelasting te verhogen en deze extra inkomsten te storten in de algemene reserve. Voor de stand van de algemene reserve wordt u verwezen naar de begroting.

Dekking inhoudelijke ambities

De provincie heeft als toezichthouder een wettelijke plicht om gemeentelijke begrotingen te toetsen op structureel en reëel evenwicht. De toets vindt eerst plaats op het begrotingsjaar en als deze niet in evenwicht is moet aangetoond worden dat het evenwicht uiterlijk in de laatste jaarschijf van de meerjarenraming wordt hersteld. Hierbij mag geen sprake zijn van een opschuivend meerjarenperspectief waarbij in de opvolgende begrotingen alleen de laatste

jaarschijf sluit. Het is dus belangrijk om het begrotingsjaar structureel in evenwicht te hebben en te houden.

Voor het financieel beleid wordt als uitgangspunt genomen dat er ruimte voor nieuw beleid aanwezig is, met als randvoorwaarde dat er sprake is van een structureel en reëel sluitende begroting en dat daarnaast de Algemene reserve gedurende de hele begrotingsperiode aan de minimum vastgestelde randvoorwaarde moet voldoen.

Hoewel de korting op de algemene uitkering de gemeenten al bereikten, werd de omvang zichtbaar bij de NFK 2025-2028. De effecten van de rijksbegroting op o.a. de gemeentefonds zijn nog niet helemaal uitgekristalliseerd. De VNG heeft aangegeven dat de gemeenten zich moeten voorbereiden op aanzienlijke bezuinigingen.

Als gevolg hiervan is door de organisatie geïnventariseerd welke mogelijkheden er zijn om bezuinigingen verantwoord door te voeren. Hiervoor worden een aantal mogelijkheden gegeven.

Mogelijkheden voor bezuinigingen.

Gelet op de ernst van de toekomstige financiële situatie is opnieuw doorlichting van de begroting en het verkennen van eventuele bezuinigingsmogelijkheden noodzakelijk. Wij zien daarvoor de volgende mogelijkheden, welke nog verder uitgewerkt moeten worden.

1. Heroverwegen nieuw beleid.

In de NFK zijn een aantal onderwerpen opgenomen als nieuw beleid. Deze onderwerpen hebben financiële gevolgen voor de komende jaren en moeten dus in het licht van de veranderende omstandigheden opnieuw worden onderzocht op noodzakelijkheid.

2. Personele lasten.

In de raad van 16 juli jl. is een bedrag van € 225.000 structureel beschikbaar gesteld voor organisatieontwikkeling. Het is daarom niet logisch te gaan bezuinigen op het vaste personeel. Wel kan worden overwogen om de inhuur van personeel te beperken, door inhuur op structurele formatieplekken te vervangen door dienstverbanden.

3. Verhoging Belastingen en tarieven.

De verhoging van leges en tarieven voor belastingen en of kostendekkendheid van door de gemeente verrichtte diensten aan derden, wordt als basis niet voorgestaan, maar kan wel als sluitstuk dienen wanneer kostenbesparing (na zorgvuldige overweging) niet voldoende heeft opgeleverd.

4. Voorzieningenniveau.

Onderzocht moet worden of het gewenst en verantwoord is om bijvoorbeeld de kwaliteit van de dienstverlening aan te passen. Gedacht kan worden aan onderhoud aan groen of wegen, subsidiëring, handhaving ed.

5. Doorlichten bestaand beleid.

a. Incidentele middelen inzetten voor structureel evenwicht.

Reserves kunnen éénmalig worden ingezet voor bijvoorbeeld storting in de onderhoudsvoorzieningen. De jaarlijkse storting kan hiermee worden verlaagd, waardoor er ruimte in de begroting ontstaat.

b. Indexering.

In de begroting staan bedragen opgenomen voor indexering van de lasten. Overwogen kan worden de indexering voor een bepaalde periode achterwege te laten.

Voor de inhoudelijke onderwerpen van de begroting 2025 verwijzen we u naar de bijgaande boekwerken, te weten:

- Programmabegroting 2025 (incl. bijlagen); -
- Productenbegroting 2025 (ter informatie, want wordt vastgesteld door college van B&W).

We stellen voor om:

De programmabegroting 2025 en de meerjarenraming 2025 – 2028 vast te stellen.

Secretaris,

burgemeester,

T. Kroeze

I. van Gent